

**ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ШЫҒЫСТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ТҮРІКТАНУ ЖӘНЕ ШЫҒЫС ЕЛДЕРІНІҢ ТАРИХЫ КАФЕДРАСЫ
2024 -2025 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ КҮЗГІ СЕМЕСТРІ
«6B02207–ШЫҒЫСТАНУ» БЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

**[RRSIV3220] «ОҚИТЫН ШЫҒЫС ЕЛІНІҢ ДІНІ ЖӘНЕ ДІНИ АХУАЛЫ »
ПӘНІ БОЙЫНША ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ**

Пәннің аты: [RRSIV3220] ОҚИТЫН ШЫҒЫС ЕЛІНІҢ ДІНІ ЖӘНЕ ДІНИ
АХУАЛЫ

Курс: 3

Оқытушы: Н.Қ. Ілияс

Емтиханды алу формасы: дәстүрлі/жазбаша/офлайн

Платформа : ИС Univer

Алматы, 2024

«Оқитын шығыс елінің мемлекеттік-саяси құрылысы» пәнінің қорытынды бақылау бағдарламасын әзірлеген аға оқытушы К.Б. Жанатаева.

Түрксой кафедрасының мәжілісінде қарастырылды және ұсынылды
№ 5 хаттама, «22» қазан 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі _____ М.Ш. Эгамбердиев

Пән бойынша қорытынды емтихан кәсіби мәселелерді шешуге теориялық дайындықты анықтауға мүмкіндік беретін жазбаша емтиханнан тұрады. Қорытынды емтихан билеті бойынша жазбаша формада жүргізіледі.

«Оқитын елдің ежелгі заман және ортағасырлар тарихы» пәні бойынша емтихан билеті мемлекеттік білім стандартына толық сәйкес дайындалған үш сұрақтан тұрады.

Бағасы – 100 балл, оның ішінде:

1 сұрақ- 30 балл

2 сұрақ- 30 балл

3-сұрақ- 40 балл.

Қорытынды емтихан стандартты түрде, офлайн/жазбаша түрде қабылданады. Билет 3 блоктан тұрады.

I блоктың сұрақтары когнитивті құзіреттілікке бағытталған, яғни білу және түсінуді тексереді. Түркияның саяси жүйесінің даму заңдылықтарын түсіну арқылы студент саяси жүйесінің құқықтық негізін талқылайды; мемлекеттік құрылымдарды түсіндіре алады.

II блокта сараптау және қолдану сияқты құзыреттіліктің функциональді сұрақтары қойылады. Бұл жерде студент мәселені шешу барысында өзінің алған білімін қолдана отырып, мәселеден шығу немесе шешу жолдарын қалыптастырады. Бұл блоктағы тапсырмаларды орындау арқылы студент, негізгі деректерге сүйене отырып тарихи оқиға желістерінің себеп-салдарын анықтай алады, тарих және саясаттың әртүрлі әдістер мен тәсілдердерін игеру арқылы мемлекет деңгейінде саяси үдерістерді талдай алады;

III блокта сараптау мен бағалау сияқты құзыреттіліктің жүйелі сұрақтары сұралады. Бұл тапсырмада студент оқытылатын елдің саяси дамуының негізгі фактілерін тізбектей отырып, мемлекет құрылымындағы процестер мен құбылыстарды жүйелендіріп, топастыра алады. Негізгі дәйекті фактілерге қатысты өз ұстанымдарын жеткізе алады.

Сұрақтар төмендегі тақырыптар бойынша құрастырылады:

- Түркияның аумақтық-мемлекеттік құрылымы
- Мемлекеттік-саяси жүйе
- Түркия мемлекетінің саяси жүйесіндегі конституция
- Түркия Республикасының атқарушы билігі
- Түркия Республикасының заң шығарушы билігі
- Түркиядағы саяси партиялар жүйесі
- Сайлау және сайлау жүйесі
- Түркияның саяси өміріндегі армия
- Түркияның бұқаралық ақпараттық құралы
- Түркия Республикасының жергілікті басқару билігі
- Түркия Республикасының саяси кезеңдері
- Түркияның қоғамдық-саяси көзқарасының дамуы
- Түркиядағы әлеуметтік топтар
- Түркияның ұлттық саясаты
- Түркияның саяси өміріндегі ислам

- Түркияның саяси мәдениеті

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Негізгі:

1. Политические системы современных государств. М., 2012
2. Политические системы и политические культуры стран Востока. М., 2006.
3. Исазаде А. Р. Государственный строй и правовая система Турции. Баку, 2005.
4. Киреев Н. Г. История Турции, XX век. М.: Инст. Востоковедения РАН; Крафт, 2007.
5. Türkiye’de Siyasi Partiler. 2014.

Қосымша:

1. Турецкая Республика. Справочник. М., 2000.
2. Refik Salim Burçak Türkiye’de Demokrasiye Geçiş. 2006.
3. Турция между Европой и Азией.-М., 2011

Интернет-ресурстар:

1. Лорд Кинросс. Расцвет и упадок Османской империи // turkeyin.ru
2. Джон Патрик Бальфур. Османская империя. Шесть столетий от возвышения до упадка. XIV-XX вв.//

Қорытынды бақылауды бағалау критерийлері

Критериалды бағалау: дескрипторларға қатысты оқу нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктердің қалыптасуын тексеру).

№	Критерий /балл	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз	
		90-100 % (27-30 б)	70-89 % (21-26 б)	50-69 % (15-20 б)	25-49 % (8-14 б)	0-24 % (0-7 б)
1	Білу және түсіну сұрақ 30 балл	Барлық бағдарламалық материалды терең жан-жақты білу; қарастырылатын процестер мен құбылыстардың мәні мен байланысын түсіну; ұсынылатын әдебиет материалдарын жетік білу	Барлық бағдарламалық материалды толық білу, қойылған сұрақтарға дәйекті, дұрыс, нақты жауаптар; ұсынылатын материалдарды жеткілікті білу	Негізгі бағдарламалық материалды түсінуде ішінара білім; өрескел қателерсіз қойылған сұрақтарға дұрыс жауаптар; ұсынылатын әдебиет материалдарын жеткіліксіз білу	Билет сұрақтарына дұрыс емес жауаптар; жауаптағы өрескел қателер.	Негізгі ұғымдар мен теорияларды білмеу. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу
2	Нақты	Оқу	Оқу	Материал	Ұсынылатын	Білімді

сұрақ 30 балл	практикалық тапсырмаларға қолдану	тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа толық, дәлелді жауап беру.	тапсырмасын жартылай орындау, қойылған сұраққа толық емес, кейде дәлелді жауап беру.	үзінділермен берілген, логикалық жүйелілік бұзылған, фактілік және мағыналық қателіктер жіберілген, курс бойынша теориялық білім үстірт қолданылған	мәселелердің мәнін түсінбеу; сенімсіз және нақты емес жауаптар.	қолдана алмау, қорытынды мен жалпылауды жасай алмау. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу
3 сұрақ 40 балл	Бағалау және сараптан алынған нәтижені негіздеу	Ғылыми ұстанымдарды дәйекті, логикалық және дұрыс негіздеу, сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау.	Тапсырманы орындаудың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейтін жалпылаулар мен қорытындылардағы шамалы қателер.	Тапсырма бойынша тұжырымдар анық емес және сенімсіз, стильдік және грамматикалық қателер бар.	Тапсырма өрескел қателермен орындалған, сұрақтарға жауаптар толық емес, дәлелдеу нашар қолданылды.	Тапсырма орындалмады. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.